

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Υπέρ Μαντιθέου* §§1-3.7

A1.

Ο Μαντίθεος εκφράζει την προσδοκία/την ελπίδα ότι ακόμα και αν κάποιος έχει αρνητική εικόνα γι' αυτόν, στη συνέχεια θα αλλάξει γνώμη και θα τον θεωρεί πολύ καλύτερο άνθρωπο στο μέλλον, με την προϋπόθεση βέβαια να τον ακούσει να μιλάει για τη ζωή του και όσα έχει κάνει ο ίδιος.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Υπέρ τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων πρὸς τὸ Δημόσιον* §§1-3

Επισήμανση: Το συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο παρουσιάζει ομοιότητες, αλλά και διαφορές με το αντίστοιχο προοίμιο του *Υπέρ Μαντιθέου*. Ομοιότητες θα μπορούσαν να εντοπιστούν ως προς τους στόχους που υπηρετεί ένα προοίμιο σε έναν δικανικό λόγο (εύνοια, προσοχή, κατατόπιση), ως προς τους χαρακτηρισμούς και το ήθος των κατηγορών κ.ά. Ωστόσο, παρατηρεί κανείς ότι ενώ ο Μαντίθεος διακρίνεται για την αυτοπεποίθησή του, ο ομιλητής σε αυτό το παράλληλο κείμενο έχει διαφορετικό ήθος. Διαφορές θα μπορούσαν κατ' επέκταση να αναζητηθούν και ως προς το ύφος των δύο ομιλητών.

B4.

φαρμακοποιός, μεταποίηση, ηθοποιία – ασχήμια, εποχή, απασχόληση – διάλογος, δυσλεξία, επιλογή – περιουσία, οντολογία, απουσιολόγος – καθηγητής, αφήγηση, διήγημα

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Υπέρ τοῦ ἀδυνάτου* §§1-3

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Κύριοι βουλευτές, δεν απέχω πολύ από το να χρωστώ ευγνωμοσύνη στον κατηγορο, επειδή μου ετοίμασε αυτή εδώ τη δίκη. Γιατί, ενώ πρωτίτερα δεν είχα αφορμή, με βάση την οποία να λογοδοτήσω για τη ζωή μου, τώρα δα εξαιτίας του έχω πάρει (αφορμή). Και θα προσπαθήσω να σας αποδείξω με το λόγο μου ότι απ' τη μια αυτός λέει ψέματα και απ' την άλλη ότι έχω ζήσει μέχρι σήμερα άξιος πιο πολύ για έπαινο παρά για φθόνο· γιατί, νομίζω πως

Λίγο ακόμα και θα εξέφραζα την ευγνωμοσύνη μου, μέλη της βουλής, στον κατηγορο, που μεθόδευσε εναντίον μου αυτή εδώ τη δίκη. Διότι ενώ προηγουμένως δεν είχα αφορμή για να λογοδοτήσω για τη ζωή μου, τώρα, εξαιτίας του, μου έχει δοθεί. Και θα προσπαθήσω με τον λόγο μου να αποδείξω αφενός ότι αυτός ψεύδεται, αφετέρου ότι εγώ έχω ζήσει έως τούτη την ημέρα με τρόπο που αξίζει έπαινο παρά φθόνο. Γιατί έχω την αίσθηση ότι μεθόδευσε

ετούτος δε μου ετοίμασε για κανένα άλλο λόγο αυτήν εδώ τη δίκη παρά μόνο από φθόνο. Και όμως, όποιος φθονεί αυτούς που οι άλλοι τους λυπούνται, από ποια κακή πράξη σάς φαίνεται ότι ένας τέτοιος θα μπορούσε να απέχει; Γιατί, αν με συκοφαντεί για χρήματα· αν θέλει να με εκδικηθεί ως προσωπικό του εχθρό, λέει ψέματα· γιατί, εξαιτίας της κακίας του, ποτέ μέχρι σήμερα δεν τον είχα ούτε φίλο ούτε εχθρό. Τώρα πια λοιπόν, κύριοι βουλευτές, είναι φανερό ότι με φθονεί γιατί, παρόλο που έχω πέσει σε τέτοια συμφορά, είμαι καλύτερος πολίτης απ' αυτόν. Κι εγώ βέβαια νομίζω, κύριοι βουλευτές, ότι τα σωματικά ελαττώματα πρέπει να τα γιατρεύει κανείς με τα προτερήματα της ψυχής, εύλογα. Γιατί, αν θα έχω και το μυαλό μου όμοιο με τη (σωματική) συμφορά μου και περάσω (έτσι) την υπόλοιπη ζωή μου, σε τι θα διαφέρω απ' αυτόν;

Μτφρ. Γ.Α. Ράπτης. 2002.

Γ4.

α.

ἐπιδειξαι: είναι αντικείμενο στο ρήμα *πειράσσομαι* (τελικό απαρέμφατο): ταυτοπροσωπία (υποκείμενο και στο ρήμα και στο απαρέμφατο εννοείται *ἐγώ*).

παρασκευάσαι: είναι αντικείμενο στο προσωπικό ρήμα *δοκεῖ* (ειδικό απαρέμφατο): ταυτοπροσωπία (υποκείμενο και στο ρήμα και στο απαρέμφατο είναι η αντωνυμία *οὗτος*).

ἀποσχέσθαι: είναι αντικείμενο στο προσωπικό ρήμα *δοκεῖ* (ειδικό [και δυνητικό] απαρέμφατο): ταυτοπροσωπία (υποκείμενο και στο ρήμα και στο απαρέμφατο είναι *ὁ τοιοῦτος*).

αυτή εδώ τη δίκη εναντίον μου όχι για κάποιο άλλο λόγο, αλλά από φθόνο. Ωστόσο, ένας που φθονεί αυτούς που οι άλλοι τους οικτίζουν, από ποιά αχρειότητα νομίζετε ότι θα κρατηθεί μακριά ένα τέτοιο πρόσωπο; Γιατί αν βέβαια με συκοφαντεί για χρήματα. Αν πάλι με εκδικείται ως εχθρό του, ψεύδεται. Γιατί λόγω της αχρειότητάς του ποτέ έως τώρα δεν τον είχα ούτε φίλο ούτε εχθρό. Είναι ήδη σαφές, μέλη της βουλής, ότι με φθονεί, διότι, ενώ αντιμετωπίζω τέτοια συμφορά, είμαι πολίτης καλύτερος από αυτόν. Διότι έχω την άποψη πως πρέπει, μέλη της βουλής, να θεραπεύει κανείς τα ελαττώματα του σώματος με τα προτερήματα της ψυχής. Γιατί αν η σκέψη μου εξισωθεί με τη συμφορά και ζήσω ανάλογα την υπόλοιπη ζωή μου, σε τί θα διαφέρω από αυτόν;

Μτφρ. Θ.Κ. Στεφανόπουλος. (υπό έκδοση).

β.

Ο ομιλητής νιώθει ευγνωμοσύνη: *Όλιγου δέω χάριν ἔχειν.* Η δευτερεύουσα (επιρρηματική) πρόταση που αιτιολογεί αυτό το συναίσθημα είναι η αιτιολογική *ὅτι μοι παρεσκεύασε τὸν ἀγῶνα τοῦτον*, η οποία εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο *ὅτι* (αντικειμενική αιτία) και εκφέρεται με οριστική αορίστου (*παρεσκεύασε*) που δηλώνει πραγματικό αίτιο.

Ἡ

Ο ομιλητής ισχυρίζεται ότι ο κατηγορός του νιώθει φθόνο: *δῆλός ἐστι φθονῶν.* Η δευτερεύουσα (επιρρηματική) πρόταση που αιτιολογεί αυτό το συναίσθημα είναι η αιτιολογική *ὅτι τοιαύτη κεχρημένος συμφορᾶ τούτου βελτίων εἰμι πολίτης*, η οποία εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο *ὅτι* (αντικειμενική αιτία) και εκφέρεται με οριστική ενεστώτα (*εἰμι*) που δηλώνει πραγματικό αίτιο.